

KÖZLEMÉNY A JSZSZK ELNÖKSÉGÉNEK ÉS A JKSZ KB ELNÖKSÉGÉNEK EGYÜTTES ÜLÉSÉRŐL

A JSZSZK Elnökségének és a JK SZ KB Elnökségének október 22-i és 28-i együttes ülésén Sinan Hasani és Milenko Renovica vezetésével részt vettek a föderáció legmagasabb rangú tisztségviselői, a szocialista köztársaságok és az autonóm tartományok elnökségeinek elnökei és megvitatták társadalmunk politikai és biztonsági helyzetét, kitérve a polgári jobboldal, valamint más szocialista- és öngazgatásellenes erők tevékenységére.

Az ülésen megállapították, hogy a JK SZ XIII. kongresszusa forradalmunk stratégiai céljai és a fejlődés mostani szakaszában kijelölt közvetlen feladatok szempontjából kifejezte az egységet. A szubjektív szocialista erők azonban még nem mutatnak elegendő akcióképességet és erélyességet a kongresszusi irányvonal érvényesítésére, s ezért a kongresszus után fokozódott a polgári jobboldalnak, valamint azoknak a nacionalista és dogmatikus-bürokratikus erőknek a tevékenysége, amelyek korábban is, forradalmunk valamennyi szakaszában — kisebb-nagyobb nyíltsággal és hévvel — bizonyosságot tettek jelenlétükről.

A belső ellenség célja a szocialista öngazgatás rendszerének megdöntése

Megállapították, hogy a politikai-biztonsági helyzetre kedvezőtlenül hatnak a gazdasági válság, a szocialista öngazgatás fejlesztésének megtorpanása, valamint a kosovói ellenforradalmi események egyre komolyabbá váló következményei. Ez különösképpen a gazdaságban és általában az anyagi viszonyokban tapasztalható. Kifejezett aránytalanságokban nyilvánul meg, illetve a nagy szerkezetbeli ingadozásokban, rendellenességekben: a kivitel, a termelékenység és a gazdálkodási hatékonyság csökkenésében, a technológiai lemaradásban, a gazdaság anyagi helyzetének gyengülésében, az irreális általános és közös fogyasztásban, a személyi jövedelem elosztásának komoly fogyatékoságaiban. Mindez

csökkenti a munka- és alkotókedvet, a motiváltságot, de megnyilvánul a nagy inflációban és a munkanélküliek táborának gyarapodásában is.

Ilyen helyzetben felújul az etatisztikus és technobürokratikus monopól, az adminisztráció, a társadalmi szerveződés valamennyi szintjén a voluntarizmus, de a szervezett szocialista erőkké fogyatékoságai és mulasztásai is gyakoriak. Tér nyílik a nacionalizmus, minden öngazgatás- és szocialistaellenes erő fokozott és agresszív tevékenysége előtt is. Ezt viszont mindazok a külföldi reakciós körök is táplálják, amelyek azt akarják, hogy a JSZSZK-ban megváltozzon a társadalmi berendezés, megváltozzon független és el nem kötelezett politikája.

A belső ellenségnek, bármennyire heterogén, ideológiailag és politikailag ellentétes struktúrájú is, a céljai azonosak: a szocialista öngazgatás rendszerének elvitatása és megdöntése, a Kommunista Szövetség vezető eszmei-politikai szerepének megtagadása a munkásosztály közvetlen és tartós érdekeinek érvényesítésében, a történelmi vívmányok elértéktelenítése, szocialista forradalmunk távlatainak lebecsülése. Mindezek egyformán károsan és destruktívan viszonyulnak forradalmunk vívmányaihoz, miközben egyesek azt állítják, hogy a forradalom csalás volt, mások pedig, hogy a forradalmat elárulták.

Az ilyen tevékenység leleplezésének és letörésének legfontosabb feltevése a társadalmi tulajdonra támaszkodó termelőerők felgyorsított fejlesztése, a munkásosztály hatalmának és a szocialista öngazgatásnak a fejlesztése, továbbá az, hogy minél nagyobb mértékben hasznosítsuk a tudomány nyújtotta potenciálokat, a modern tudományos-technológiai fejlődést. Ez egyben megköveteli a Kommunista Szövetség és minden más szervezett szocialista erő egységes, erélyes és offenzív eszmei-politikai akcióját a szocialista öngazgatás politikai rendszerének továbbfejlesztéséért, ami a munkásosztály hatalmán, nemzetünk és nemzetiségünk egyenjogúságán alapul.

Társadalmunk szabadságát mindenekelőtt a demokratikus fejlődés védelmezi

A két elnökség hangsúlyozza, hogy a szocialistaellenes erőkkal szembeni harc leghatékonyabb módja a súlyos gazdasági válság mielőbbi leküzdése. Erőteljesebb politikai akcióra van szükségünk, amellyel biztosíthatjuk az egységet és a következetességet a hosszú távú stabilizációs program teljesítésében, a politikai rendszer gyorsabb módosításában, ami fellelhető a bíráló elemzés által adott irányvonalakban és a JKSZ XIII. kongresszusának határozataiban is. A szocialistaellenes erőkkal és a nacionalizmussal szembeni erélyes és egységes harcnak meg kell könnyítenie a JKSZ programjába foglalt feladatok gyors és hatékony teljesítését.

E harcban világosan meg kell különböztetnünk az olyan szocialista- és kommunistaellenes erőket és ideológiákat, amelyek célja társadalmunk

destabilizálása. Ez utóbbi törekvéseket külön kell választanunk attól a jogos bírálattól, amit a dolgozók és a polgárok fejeznek ki a jelenlegi helyzettel való elégedetlenségükben. Arra a jogos bírálatra gondolunk, amely azt sürgeti, hogy a szervezett szocialista erők egységesen tevékenykedjenek az öngazgatás fejlesztését gátló nehézségek mielőbbi leküzdéséért.

Társadalmunk a szocialista építést és a szabadságot mindenekelőtt a szocialista, demokratikus fejlődéssel védelmezheti. Hosszú távú célunk a szocialista társadalom továbbfejlesztése, amely stabilitását és politikai biztonságát a munkásosztály felszabadítására, az osztálytagozódás és a bérvizony felszámolására, az anyagi és szellemi gazdagság gyarapítására, a szocialista demokrácia elmélyítésére alapozza, mert ez biztosítja a dolgozók és a polgárok szabadságát és jogait.

E cél elérése érdekében fejlesztenünk kell a szocialista öngazgatás politikai rendszerét, és meg kell változtatnunk benne mindazt, ami lassítja vagy eltorzítja az öngazgatási társadalmi-gazdasági viszonyok fejlődését, amelyek közepette a társult dolgozók valójában birtokolhatják a bővített újratermelést. Nem szabad lebecsülnünk azt hogy modern világunkban és hazánkban is léteznek és tevékenykednek olyan erők, amelyek nyíltan és burkoltan küzdenek a társadalmi haladás ellen, s amelyek a kapitalista vagy az államtulajdon felé szeretnék visszaforgatni a történelem kerekét.

Szervezett akció a visszahúzó erők szándékának leleplezésére

A társadalmunk szabad és zavartalan fejlődéséért vívott harc az el nem kötelezett országok és minden haladó, demokratikus erő harcának, törekvésének része, azzal a céllal, hogy leküzdjük a világgazdasági válságot, a politikai viszonyok és a fejlődés válságait, és hogy a nemzetközi közösség megszabaduljon a tömbök fenyegetésétől, a faji, vallási, művelődési elkülönítéstől, a dominancia, a kizsákmányolás és az alárendeltség valamennyi formájától.

A szervezett szocialista erők soraiban, a szocialista öngazgatás politikai rendszerében és a nagy nyilvánosság előtt is erélyesen és szervezeten, folyamatosan és érvekkel alátámasztva kell átfogó eszmei-politikai tevékenységet indítani a polgári jobboldal és a bürokratikus-dogmatikus erők céljainak és módszereinek leleplezésére. Ezek ugyanis egyre szervezettebbek, agresszívabbak, kihasználják súlyos gazdasági helyzetünket, a szocialista öngazgatás fejlődésének megtorpanásait, s így ránk kényszerítik eszmei és politikai nézeteiket, hatást gyakorolnak a munkásosztályra, a népre, az ifjú nemzedékre.

Ezek az erők a régi világot és a régi viszonyokat akarják visszaállítani, amelyekre a forradalom vereséget mért, a reakciós ideológiát és az ilyen eszméket vallókat akarják rehabilitálni. Társadalmunkról azt

mondják, hogy nem demokratikus, hogy totalitárius, távlat nélküli, azt állítják, hogy a forradalomra nem is volt szükség, hogy történelmi tévedés volt az úgynevezett polgári demokratikus kontinuitás feletti erőszak is. Nem titkolják, hogy a letűnt társadalomra való visszatéréssel újból magánkézbe kellene juttatni a termelőeszközöket és a munkásságot bérért dolgozó osztállyá változtatni. Csakhogy az ilyen visszatérés eredménye a kizsákmányolás, a többpártrendszer, a nemzeti ellentétek kiéleződése, az eszmék pluralizmusa lenne. Voltaképpen történelmileg túlhaladott társadalmi formációkat akarnak életre kelteni és dicsőíteni, ezek reakciós mitoszával együtt, a nemzeti és faji elkülönülés szításával, a gyűlölettel, a nemzeti pártokkal, az újabb eufóriákkal, a kishitűséggel és előítéletekkel.

A nacionalisták elvitatják nemzeteink és nemzetiségeink egyenjogúságát

Különösképpen támadják nemzeteink és nemzetiségeink egyenjogúságát, testvériségét és egységét, a nemzetek közötti viszonyokat szabályozó alkotmányos megoldásokat. Egyes nemzeteink és nemzetiségeink körében téziseket alakítanak ki arról, hogy ezek a nemzetek jogfosztottak és veszélyeztetettek szocialista Jugoszláviánkban, elvitatják az osztályharcot, hivatkozva az úgynevezett nemzeti megbékélésre. Ilyen értelemben egyes nacionalista csoportok, bármennyire ellentétes programokat vallanak is, egyetértenek az úgynevezett harmadik Jugoszláviáról alkotott elképzelésekben, sőt a jugoszláv föderáción kívüli nemzeti államok létrehozásában, a határok megváltoztatásában, illetve egyes köztársaságok és tartományok megszüntetésében is.

Politikailag nyilvánosan egyre agresszívbabban éreztetik hatásukat a bürokratikus-demokratikus erők, amelyek a centralista-etatisztikus rendszert és az unitarista megoldásokat szorgalmazzák. Ezek is egyre nyíltabban támadják rendszerünket, a „kemény kéz” politikáját követelik, továbbá a párt parancsnokló szerepét, a társadalmi élet valamennyi területének etatisztikus-bürokratikus szabályozását.

A szocialista- és öngazgatásellenes erők, valamint szövetségeik ma már nemcsak ösztönösen, de szervezeten is megpróbálnak sajátos eszmei és politikai oppozíciót kialakítani, illetve szembefordulni a Kommunista Szövetséggel, társadalmunk szervezett szocialista erőivel, a forradalom titói stratégiájával, a JKSZ programjával, vagyis útját állni a társadalmi és a politikai változásoknak és a szocialista öngazgatás fejlődésének.

A polgári jobboldal, a nacionalisták, a dogmatikus-bürokratikus erők egyes csoportjai olyan platformokat dolgoznak ki, amelyek különféle „bizottságokban” készülnek vagy egyes tudományos és művelődési intézmények és egyesületek nevében, majd petíciókban, közleményekben és memorandumokban látnak napvilágot, nyílt és zárt tribünökön, esetleg

a politikai-informatív sajtó egyes termékeiben, bizonyos folyóiratokban, könyvekben, tendenciózus tanulmányokban stb.

A jugoszláv valóságot a lehető legsötétebben ábrázolják, s az ilyen valóságért nyíltan vádolják és támadják, rágalmazzák Titót, Kardeljót, Bakarićot, a forradalom és a szocialista országépítés más vezető egyéniségeit.

Ilyen értelemben akarják szocialista öngazgatási rendszerünkre rákényszeríteni a nyugati polgári sajtó formáit, a demokrácia és a szabadság burzsoá értelmezésének formáit, hogy ezzel is hatást gyakoroljanak a politikai erőviszonyok megváltoztatására, természetesen a munkásosztály hatalmának rovására.

A munkásosztálynak és forradalmi elméletének szervezett támadása

Érthető, hogy efféle tevékenységünkkel hatást kívánnak gyakorolni a közvéleményre, a munkásosztály, a fiatalok, a dolgozók és a polgárok felfogására, hangulatára is. A polgári jobboldal és a más szocialista-és öngazgatásellenes erők egyidejűleg célul tűzik ki az egyes tudományos, művelődési és más intézményekben bizonyos pozíciók meghódítását, de ugyanígy a sajtóban, a kiadótevékenységben, valamint a publicisztika, a történetírás, az irodalom, a filozófia, a szociológia területén is. Az ülésen külön rámutattak a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémián készült memorandum ellenforradalmi tartalmára, üzenetére és következményeire, és teljes mértékben támogatták a Szerb Kommunista Szövetség és a belgrádi kommunisták ezzel kapcsolatos értékelését és akcióit. Hasonló követelmények lelhetők fel az alkotószabadság védelmére kelt bizottság dokumentumaiban is, amelyben „a jog érvényesítési” lehetőségeit követelik.

A polgári jobboldal erői az utóbbi időben tevékenységüket igyekeznek kiterjeszteni a békemozgalmakra, a környezetvédelemre, sőt a szellemi és más mozgalmak egy részére is. Egyre intenzívebben használják fel a vallási szervezeteket és rendezvényeket is, hogy másokra ráerőszakolják nézeteiket és újabb támpontokat nyerjenek. Ezt ékesen igazolják az olyan esetek, amikor politikai célokból visszaélnék az egyházzal, de bizonyítják ezt a kleronacionalista jelszavak is.

Az öngazgatásellenes erők és ezek hirdetői egyre gyakrabban elvetik a marxizmust mint forradalmi elméletet, és Marx elméletét nemcsak elavultnak nevezik, hanem felelőssé is teszik a sztálinizmusért, a totalitarizmusért, a szocializmus állítólagos demokratikusellenes természetéért, és magának a szocializmusnak az állítólagos összeomlásáért is. A marxizmus bírálói közül egyesek a minap még a marxizmus leghívebb tolmácsolói, autentikusságának oltalmazói és a baloldali tendenciák hordozói voltak, ma viszont már nyíltan szorgalmazzák a burzsoá társadalmi vi-

szonyok és politikai megoldások visszaállítását. A munkásosztály az ilyenektől csak szabadságának, osztályérdekeinek és emberi érdekeinek a veszélyeztetését várhatja.

*A télen és törvénytseggő párttagoknak nincs helyük
a Kommunista Szövetségben*

Az ülésen hangsúlyozták, hogy az egységbontás, a felelőtlenség, az egoista részérdek védelmezése, a XIII. pártkongresszuson kitűzött politika lassú érvényesítése, a hosszú távú stabilizációs program valóra váltásának fékezése, a politikai rendszer módosításában tapasztalható lassúság, az erőteljesen megnyilvánuló liberalizmus és passzivitás, a már kimerített témákra és egybehangolt megoldásokra való újbóli visszatérés, valamint a Kommunista Szövetség és a szervezett szocialista erők sorai-
ban tapasztalható egyéb fogyatékoságok, teret nyitnak a szocialistael-
lenes erők fokozott tevékenységének. Ehhez az olyan párttagok is hoz-
zájárulnak, akik a párttagság és intézményei mögé rejtőzve, a polgári
jobboldal és a bürokratikus dogmatizmus pozícióiról tevékenykednek.
Az ilyeneknek, valamint azoknak, akik különféle formában kijátsszák
a törvényeket, gátolják vagy szabotálják a JKSZ politikájának érvé-
nyesülését, nincs helyük a Kommunista Szövetségben és a társadalmi
funkciókon. Nagyon sok probléma merül fel az állam alkotmányos sze-
repének következtelen érvényesülése miatt is, de a törvényes, öngazga-
tási és erkölcsi jogszabályok be nem tartása miatt is.

A szocialista öngazgatási demokráciának képesnek kell lennie a haté-
kony működésre, az új távlatok meghódítására, egyébként a tévesen ér-
telmezett szabadságra hivatkozva éppen azok az erők fogják veszélyez-
tetni és aláásni, amelyek ádáz ellenségei a szabadságnak és demokráciá-
nak. A Kommunista Szövetségnek és minden szervezett szocialista erő-
nek, a szocialista öngazgatás politikai rendszere valamennyi szubjek-
tumnak ilyen irányban kell minden erejével tevékenykednie.

Építő jellegű bírálattal a dolgozók hatalmát kell erősíteni

Társadalmunkban, de a KSZ és a más szervezett szocialista erők so-
raiban is tért hódítottak a kispolgári felfogások és a demokrácia vala-
miféle osztályfeletti természetéről alkotott illúziók, mintha a demokrá-
cia társadalom feletti, osztályellentétek feletti, eszmei és politikai össze-
tűzések feletti valami lenne.

A munkásosztály hatalmának erősítése, az olyan társadalmi fejlődés
kijelölése, amelyben valóban a munkásosztályé lesz a döntéshozatal, a
saját munkájának eredményeiről szóló döntéssel együtt — ez az egyet-
len és tartós, hosszú távra szóló védekezés az ellenforradalmi tenden-

ciák reprodukálódásával szemben. Így védekezhetünk a társadalmi ösztönszerűség ellen is, hogy be ne törjön a szervezett szocialista erők soraiba.

A Kommunisták Szövetségében le kell küzdenünk a sajtóságot „tudatválságot”, amelynek következtében a válságra mint reménytelenségre, távlattalanságra tekintünk. Olyan felfogást kell kialakítanunk, hogy a felgyülemlett problémák kiküszöbölése halaszthatatlan kötelezettség, esély a forradalmi törekvések megőrzésére, a kedvezőtlen folyamatok megváltoztatására.

A kor kihívásaira keresve a választ, a JKSZ programjának építő és dogmaellenes szelleméből kell kiindulnunk, a legátfogóbb társadalmi bírálatot, a véleményszabadságot, a párbeszédet kell szorgalmaznunk, de erélyesen szembe kell szállnunk az olyan próbálkozásokkal, amelyek a tudomány, az elméleti viták és dialógusok szabadságának leple alatt a szocialista öngazgatás és a szervezett erővel szembehelyezkedő politikai akciók során jutottak kifejezésre. A küldöttek hangsúlyozták, hogy ezért törekedni kell az olyan tudományos és társadalmi bírálatra, melynek az a feladata, hogy leleplezze a maradit, az elavultat, s feltárja a szocialista öngazgatás alapjaira támaszkodó fejlesztési útvonalat, és így hozzájáruljon a munkásosztály, a dolgozók és a polgárok, tehát a társadalmi fejlődés és döntéshozatal szubjektumainak mozgósításához.

Nagyobb felelősség és szilárdabb egység a kongresszusi határozatok végrehajtásában

Ezekből a megállapításokból kiindulva hangsúlyozták, hogy erélyesen le kell számolnunk az opportunizmussal, a szocialista erők passzivitásával, tétovázásával, de mindenekelőtt a JKSZ soraiban megmutatózó ilyen jelenséggel. Offenzív akciókra és harcra van szükség a polgári jobboldal, valamint más szocialista- és öngazgatásellenes erők üzeneteinek és akcióinak a leleplezésére. Az egész országban egységes eszmei-politikai minősítési és eljárási mércékre van szükség, s így kell eszmei-politikai harcot vívni, konkrét eszmei-politikai és törvényes intézkedéseket tennünk, hogy megőrizzük a szocialista forradalom vívmányait, a szabadságot, függetlenséget, elnemkötelezettségünket, nemzetünk és nemzetiségeink egyenjogúságát, testvériségét és egységét, hogy leleplezzük a szocialista öngazgatás rendszerét támadó szocialistaellenes tevékenységet.

A tájékoztatási eszközökben dolgozó kommunistáknak külön feladataik vannak: kötelesek idejekorán tájékoztatni a közvéleményt a nacionalista és szocialistaellenes erők ténykedéséről; kötelességük hozzájárulni téziseik és ambícióik letöréséhez; nem szabad megengednünk, hogy a demokratikus tribünöket a forradalom és az alkotmányos rendszer elleni támadásra használják fel.

A két elnökség hangsúlyozta, hogy nem a társadalmi élet további

demokratizálásáért vívott harc beszűkítéséről, nem is az alkotás, a szabadság, a demokrácia, a bíráló és az eszmék szabadságára vonatkozó jog elfojtásáról van szó, hanem ellenkezőleg: a formális szabadság és demokrácia követelményeinek tett engedmény — ahogyan ezt a polgári jobboldali és a nacionalisták értelmezik — veszélyezteti és akadályozza a munkásosztály, a dolgozók és a polgárok igazi, tényleges szocialista demokráciájának fejlődését, és kedvez a bürokratikus és technokrata tendenciáknak és mesterkedéseknek.

A KSZ forradalmi kezdeményezésével és akcióival, a Szocialista Szövetség, a Szakszervezet, az Ifjúsági Szövetség, a Harcos Szövetség tevékenységével, a küldöttrendszerre és a szocialista öngazgatás rendszerére támaszkodva társadalmunkban kedvező politikai légkört kell kialakítani, nagyobb fokú felelősséget és egységet teremteni; minden dolgozót és polgárt, öngazgatási és állami szervet, társadalmi-politikai szervezetet és közösséget arra kell mozgósítanunk, hogy a gazdasági stabilizáció intézkedéseinek és a JKSZ XIII. kongresszusa határozatainak végrehajtásával gyorsabban leküzdhessük a nehézségeket, s lehetővé tegyük társadalmunknak a szocialista öngazgatás alapjaira támaszkodó további forradalmi átalakulását.

(Tanjug)